

Като отхвърлили священната иерархия и самото тайнство на священството, лютеранитѣ раскхсали свързката съ апостолската църква и своето общество лишили отъ значението на църквата. Пастирѣтъ лютерански е не повече, като този сжщий мирянинъ, който е избранъ отъ обществото за служение въ храмоветѣ и за проповѣдь (*primus inter pares*). Свѣтската власть управлява църковнитѣ дѣла въ лютеранското общество, и само то се съединява съ господарството, и се явява не повече, като една изъ функцийтѣ на господарственното устройство (и тукъ се явява противоположностъ съ католичеството, което се усилявало да постави църквата на мѣстото на господарството).

Прочее Лютеръ, задържанъ въ умѣренностъ отъ Меланхтона, предпазвалъ се да довозда своитѣ възрѣния до крайни заключения, и установилъ своята реформа на половинъ пхтъ. Той удържалъ двѣ тайнства : кръщение и причащение, нъ, като отхвърлилъ тайнството на Священството, подкопава вѣрата и въ тѣзи двѣ тайнства. Въ тайнството на причащението Лютеръ отхвърля пресжществяванието на святитѣ дарове, но учи, че въ хлѣбътъ, съ хлѣбътъ и подъ хлѣбътъ (*in, sub, cum pane*) се приема истинното тѣло и истинната кръвъ Христови. Като отхвърлятъ святитѣ, лютеранитѣ все-таки имъ посвящаватъ своитѣ храмове. Запрѣщайки почитанието на иконитѣ, тий украшаватъ своитѣ храмове не само съ священни изображения, нъ и съ статуи на святитѣ.

Много по-далѣче прострѣли своитѣ заключения Цвингли и Калвинъ, които още повече отдаличили отъ църквата основаното отъ тѣхъ общество.

§. 50.

Вѣроисповѣдание реформатско.

Въ едно почти врѣме съ Лютера (1519 г.) и тѣй сжщо по поводъ на продажбата на индулгенцийтѣ, встѣпилъ въ качество като реформаторъ на църквата катедралнийтъ проповѣдникъ въ Цюрихъ Цвингли. Въ не голѣмото свободно господарство Швейцария дѣлото на реформата трѣгнало още по-скоро, отъ колкото въ Германия, и изведнжъ взело твърдѣ широки размѣри: Цвингли не само отхвърлялъ всичко